

LA LLENGUA VEHICULAR EN EL PROGRAMA D'EDUCACIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL (PEPLI)

Davant les consultes formulades pels centres educatius relatives a l'ús de les llengües vehiculars en l'aplicació del Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI), de manera específica en valencià, des del Servei d'Educació Plurilingüe fem aquestes consideracions:

- L'objectiu del PEPLI és garantir l'assoliment de les competències plurilingües i interculturals determinades en la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià en ESO: un nivell B1 en castellà-valencià i un nivell A1 en la primera llengua estrangera (article 5). Aquest objectiu d'assoliment de competències lingüístiques també s'arrecplega en la LOE i en els decrets de currículum:

Article 2. [fins del sistema educatiu espanyol]: «La capacitat per a la comunicació en la llengua oficial i cooficial, si n'hi ha, i en una o més llengües estrangeres.»

Article 23: «L'educació secundària obligatòria contribuirà a desenvolupar en els alumnes i les alumnes les capacitats que els permeten: h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en la llengua castellana i, si n'hi haguera, en la llengua cooficial de la Comunitat Autònoma, textos i missatges complexos...». (LOE)

Article 15, fins del currículum: «l) Utilitzar el valencià, el castellà i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament, valorant les possibilitats comunicatives de totes estes, i garantint l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià». (Decret 57/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana)

- Per a aconseguir aquest objectiu els centres dissenyen el seu programa plurilingüe a través del PLC, en el qual es determina una proporció d'hores vehiculades en cada llengua: hores de la matèria de llengua més hores de les matèries no lingüístiques: «les àrees o les matèries en què s'utilitze cada llengua com a vehicular de l'aprenentatge» (article 6.2.c de la Llei 4/2018).
- La programació d'aula s'ha d'adaptar «als objectius previstos en el PLC i prendrà com a referència metodològica l'aprenentatge integrat de llengües i continguts» (article 21 de la Llei 4/2018). El tractament integrat de llengua i continguts (TILC) suposa que la competència comunicativa en la llengua vehicular s'adquireix al mateix temps que s'aprenen els continguts de la matèria.
- En la introducció de l'apartat de Metodologia del PLC diu: «En les assignatures no lingüístiques, la comunicació, tant oral com escrita, s'ha de fer en la llengua vehicular de l'àrea, matèria o mòdul. A més, els llibres de text i altres materials curriculars i eines TIC que s'utilitzen han d'estar en la llengua en què es vehicle l'assignatura.» En la Resolució de 26 de juliol de 2021, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a

l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2021-2022, apartat 4.2.1.6.2, s'indica que «Els llibres de text i la resta de materials curriculars han d'estar en consonància amb la llengua curricular en què s'haja de vehicular l'assignatura, segons el que s'establisca en el PLC autoritzat».

- L'enfocament metodològic del TILC exigeix que el procés d'aprenentatge siga completament en la llengua vehicular elegida, amb totes les bastides i adaptacions que calga per a l'alumnat que té una baixa competència comunicativa en eixa llengua. A més, en ESO i batxillerat, la programació de la matèria no lingüística, d'acord amb el currículum de cada matèria (Decret 87/2015) i amb les especificacions del PLC, inclou continguts i criteris d'avaluació relacionats amb la competència comunicativa.
- Per tant, el plantejament organitzatiu i metodològic de la Llei 4/2018, així com de la normativa bàsica estatal i autonòmica sobre educació, implica que la llengua en què es vehicula una matèria forma part del procés d'aprenentatge de l'alumnat i afecta l'ús oral i escrit, incloses les proves d'avaluació. Quant a l'avaluació, cal considerar que les intervencions a classe, les activitats, la presentació de treballs, juntament amb els exàmens i altres mitjans, són instruments avaluadors i, per tant, també conformen l'avaluació final de l'alumnat. Per això, l'activitat diària en la matèria ha de fer-se en la llengua vehicular.
- Des d'un punt de vista jurídic, el Tribunal Suprem, el Tribunal Constitucional i el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana han determinat:

«El derecho a la educación que la Constitución garantiza no conlleva que la actividad prestacional de los poderes públicos en esta materia pueda estar condicionada por la libre opción de los interesados de la lengua docente. Y por ello los poderes públicos –el Estado y la Comunidad Autónoma– están facultados para determinar el empleo de las dos lenguas que son cooficiales en una Comunidad Autónoma como lenguas de comunicación en la enseñanza, de conformidad con el reparto competencial en materia de educación» (Sentència 31/2010, de 28 de juny de 2010. Recurs d'inconstitucionalitat 8045-2006).

«Se produce una abdicación de la potestad de programación general de la enseñanza que corresponde en exclusiva a la Administración educativa» [al someter a votación entre los padres el uso de la lengua] y al considerar, respecto de la libertad que se otorga a los alumnos para optar por la lengua oficial de preferencia, que se vulnera la ley «por resultar contraria al fomento del uso progresivo del idioma» (Sentència del Tribunal Suprem de l'11/03/2015, 598/2013).

«Si tanto la jurisprudencia del Tribunal Supremo como la doctrina del Tribunal Constitucional se muestran contrarias a que esta materia de la lengua en la enseñanza se halle condicionada por la libertad de opción de los interesados, no resulta lógico que se otorgue dicha libertad al alumnado para emplear en sus pruebas de evaluación, oral y escrita, la lengua oficial de su preferencia».

«Resulta contrario al fomento del uso progresivo del valenciano en la enseñanza que, como mandato imperativo, se contiene en dicha Ley [Llei 4/1983], porque la libertad al alumnado en el empleo de la lengua oficial de su preferencia en sus evaluaciones, permitiéndole la

utilización del castellano o inglés pese a que sea el valenciano la lengua en que se imparte el área, materia o módulo, contradice aquel mandato, ya que no facilita la adquisición de la destreza exigida al alumno en la lengua propia de esta Comunidad Autónoma desde el momento en que se le permite que no hable o escriba en la lengua valenciana cuando es ésta la propia del área, materia o módulo» (Resolució 137/2013 TSJCV).

- En el document *Llengües vehiculars en el programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI)*. *Orientacions metodològiques*, que es pot consultar en el [Rebot Digital](#) de la Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació, es poden trobar orientacions metodològiques adreçades a l'ús d'una llengua per a vehicular continguts no lingüístics amb un tractament TILC.
- Finalment, es recorda que els centres educatius poden rebre assessorament metodològic sobre l'aplicació del PEPLI a través de les assessores i assessors tècnics docents del Servei d'Educació Plurilingüe.

Octubre 2021
SERVEI D'EDUCACIÓ PLURILINGÜE